Tanácselnökök értekezlete a Parlamentben

A Minisztertanács a fővárosi, a megyei és a megyei jogú városi tanácsok vb elnökeit pénteken értekezletre hívta össze a Parlamentbe. Az értekezleten részt vett Kállai Gyula, a Minisztertanács elnöke, Fehér Lajos, a Minisztertanács elnökhelyettese, Vass Istvánné, az országgyűlés elnöke, Kiss Károly, az Elnöki Tanács titkára, dr. Erdei Ferenc, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára és dr. Dallos Ferenc, a Minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője.

A tanácskozáson Fehér Lajos, a Minisztertanács elnökhelyettese az időszerű kormányzati intézkedésekről tájékoztatta a részvevőket. Ezt követően Ilku Pál művelődésügyi miniszter az oktatás időszerű kérdéseiről tartott előadást. Az előadást élénk vita követte.

A vietnami szakszervezeti küldöttség Békéscsabán

Pénteken Békéscsabára látogatott a hazánkban tartózkodó vietnami szakszervezeti delegáció élén Ho Sy Ngoival, a Vietnami Dolgozók Általános Szövetségének titkárával. A vendégeket a Viharsarok hatvan szakszervezeti aktivistája fogadta meleg barátsággal. Az SZMT székházában nagy érdeklődéssel hallgatták meg Ho Sy Ngoi beszámolóját a vietnami nép hősies küzdelméről, a szakszervezet sokoldalú tevékenységéről.

Ki tehet róla, hogy a kooperáció csődöt mondott az emberek bosszankodnak kár érte a népgazdaságot?

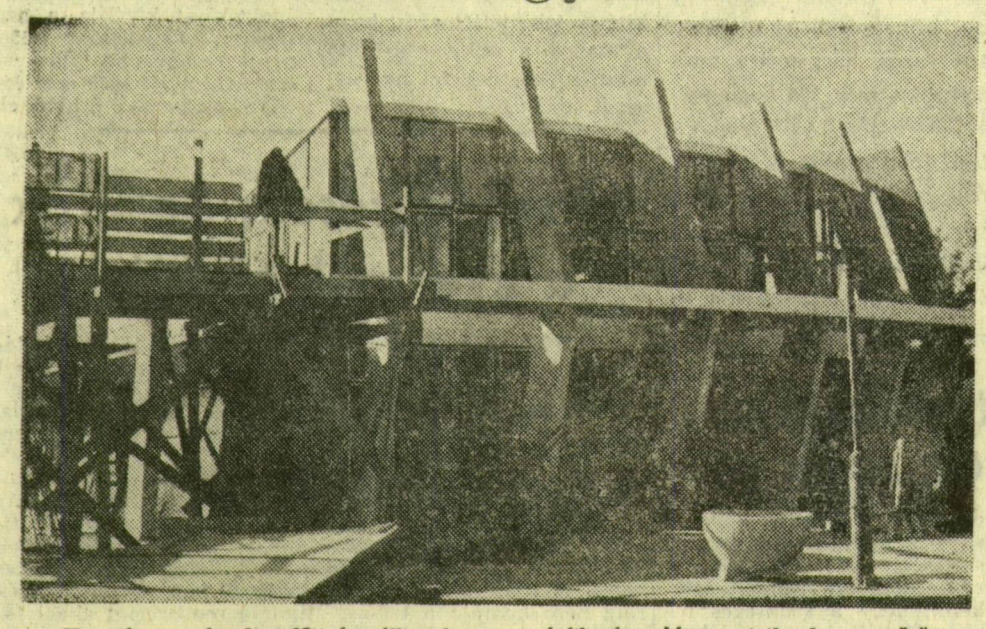

Ha már egy évvel ezelőtt így állt volna ez az építkezés, akkor osztatlan lenne az öröm.

Vétkesek közt cinkos, aki néma! Azt hiszem áll ez apró dolgokra is, ha valami nem stimmel körülöttük. Bár a Marx téri autóbusz-pályaudvar nem éppen apróság. A piac szűkösködik, az emberek mérgelődnek miatta. Azok, akik arra járnak, s azok is, akik a Takaréktár utcában kénytelenek szorongani még mindig, ha autóbusszal akarnak utazni. A Luca széke is munkaversenyben készült ehhez az autóbusz-pályaudvarhoz képest.

A felelősség labdája

A beruházás negyedik évében járunk: 1962. november 20-án szerződött le az Út- és Vasúttervező Vállalat a tervezésre, s rá kerek egy évre a Csongrád Megyei Építőipari Vállalat a kivitelezésre. A befejezés eredeti időpontja 1964. december 16, módosítás után 1965. október 5.

A valóságos befejezés = ? Még mindig!

Vajon ki tehet erről? A beruházást irányító tanácsi tervosztály, mely képtelen volt az előkészítéstől a befejezésig kézben tartani az építkezést? Az UVATERV, mely tervezett, de késéssel, hiányosan, gondot, bajt egymásra gyűjtve? A kivitelező vállalat, melynek dolgozói szinte többször hagyták üresen az építkezés helyét, mint ahányszor jelen voltak? Az alvállalkozó Fémmunkás Vállalat, mely részben a tervhiányok, részben a lakatosmunkák hiánya miatt, akkor kezdett csak dolgozni, amikor már régesrégen túl voltak a határidőn?

Így pattan egyik helyről a másikra a felelősség labdája.

Mind vétkes, ha nem is egyenlő mértékben. És mind vétlen is egyúttal, hiszen egyik vállalatnál sem marasztaltak el senkit esetleges mulasztásáért.

Lehet 10 millióval több?

Adatokat, dátumokat tucatszám lehetne felhozni annak bizonyítására, hogy mennyi mindent *nem* csináltak meg akkor, amikor kellett volna. Az ember nevetne mindezen, ha nem volna annyira bicskanyitogató a dolog! Volt kérem itt per — nem is egyszer —, akadályközlés, áttervezés tömegesen. Tanítani kellene ezt az egészet: hogy a szervezetlenség, a nemtörődömség, a tehetetlenség mire vezethet. Mivel fűtsünk: gázzal vagy gőzzel? Hogyan feszítsük ki a tetőt tartó huzalokat? Mind olyan rendkívül nagy műszaki feladatnak látszott, mintha egy kacsalábon forgó ENSZ-palotát akartak volna építeni ehelyett az egyszerű előrefeszített vasbetonszerkezet helyett.

Már a tervszállításkor kiderült, hogy a programhoz képest több mint tízmillió forinttal nagyobb építési költséget terveztek. A késedelem, s a rengeteg módosítás is megtette a magáét a költségek növekedését illetően. De hát volt, aki a felelősök helyett fizetett!

Közvetlen és közvetett károk

Amikor ősz elején a város párt- és tanácsi vezetői bejárták a szegedi építkezéseket, még úgy tűnt, hogy november 7-re elkészülhet végre az autóbusz-pályaudvar. Azóta kiderült, hogy teljesen értelmetlen lenne „siettetni" birtokba vételét. Bár az építkezés talán addigra tényleg véget ér, a pályaudvar korszerű működtetéséhez szükséges technikai berendezések felszereléséhez még nem lehet hozzákezdeni.

Tévedés lenne azt hinni, hogy csupán a többletköltség jelent kárt. A Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat szerint például a kenderfonógyár létszámának feltöltése késik amiatt, hogy még nem adták át az üzem tőszomszédságában levő új autóbuszállomást.

Kell-e egyáltalán magyarázni, hogy miért van szükség arra, hogy egy-egy beruházás az előre megszabott határidőre készüljön el? Az építőipari és a tavaly decemberi párthatározat is mindenki számára világosan hívja fel a figyelmet, mint kell törődni a beruházásokkal.

A Csongrád Megyei Építőipari Vállalat egy tanulságot már levont: a Fémmunkás Vállalatot ezért és még más építkezéseken is tapasztalható késedelmességéért jövőre nem kívánja alvállalkozóként foglalkoztatni. Igazuk van, bár ez egymagában véve eléggé soványka tanulság. A többi érdekeltnek is *mind* legalábbis el kellene gondolkoznia az autóbusz-pályaudvar esetén. Akkor talán arra is fény derülne, hogy ki tehet, kik tehetnek a történtekről! Azt is szívesen megírjuk.

Fehér Kálmán

Az ideológiai irányelvek a falusi közvélemény fórumán

Csak hetek múltak el azóta, hogy a szegedi járási pártbizottság ülése után a falusi kommunista közvélemény elé kerültek a KB ideológiai irányelvei. Máris — a lezajlott taggyűlések tapasztalatai alapján — joggal állapíthatjuk meg: a kommunisták — és nemcsak a kommunisták — régen várták ezt. A járási párt-végrehajtóbizottság igyekezett sokoldalú segítséget nyújtani a taggyűlések előkészítéséhez. S örömünk telik abban, hogy nem volt hiábavaló a sok fáradságos munka. Taggyűléseink nagyon hasznos és termékeny vitát szültek. Az ideológiai irányelvek alapján elhangzott titkári beszámolók helyesen összegezték eddigi gazdasági sikereinket, melyek kétségkívül elismerésre méltók. S ezekben a szövetkezeti kommunisták küzdelmes helytállása is testet öltött. A vitákban elhangzott felszólalások hűen tükrözték azt a hosszú, akadályokkal teli utat, melyet — a szegedi munkásság segítségével — a sok ezernyi magának élő kisparaszti gazdaságtól a mai napig megtettünk, s az egységes szövetkezeti parasztosztály kialakulásának feltételeit megteremtettük.

A taggyűlések mai falusi közéletünk egyik fogyatékosságának ismerték el, hogy a tsz-ek megalakulása után a szocialista szellemű nevelő munka háttérbe szorult. Pedig az elért gazdasági sikerek, a tsz-ek közös vagyonának gyarapítása állandóan igényelte az ideológiai nevelő munkát. Számos közösségben az utóbbi évek során ideológiai munka híján sok jó határozatot — beruházásokról, építkezésekről — utasítottak vissza, melyek pedig elsősorban a közösség előrehaladását szolgálták volna. A múltba való viszszakacsintgatás, a bizalmatlanság, önzés, kishitűség olykor jelentős károkat okozott a kommunisták tétlensége miatt. Ez tanulság a jövőt illetően.

A burzsoá kispolgári ideológiának nálunk már nincsenek lényeges gazdasági alapjai. Először iparunkban, azután a mezőgazdaságunkban a szocialista tulajdonviszonyok uralomra juttatásával megteremtettük a szocialista ideológia terjedésének feltételét. A tsz-ek szocialista tulajdont képeznek, s e tulajdonformán belül kell a szocialista ideológiát terjesztenünk. Szövetkezeteinkben még erősen hat azonban a burzsoá kispolgári világszemlélet, az egyéni érdek elsődlegessége a közösség érdekeivel szemben. A taggyűlések számtalan példát produkáltak: miként húztak egyesek maguknak busás hasznot a közösség rovására. El nem végzett munkákért vettek fel olykor mesés összegeket. Közöttük vannak vezetők, akik hanyagul végezték eddig munkájukat, csupán önmaguk jutalmazásában voltak jelesek. Szóvá tették a taggyűléseken, hogy egyes tsz-ekben a vezetők tisztességes jövedelemhez jutnak, ugyanakkor az irányításuk alatt álló gazdaság leromlott, veszteségessé vált. Ezáltal a tagság létbizonytalanságba jutott. Az ilyen esetek a párttagság részéről általános felháborodást váltottak ki.

Veszélyes nézet, hogy az elért gazdasági eredményeket több helyen a vezetők saját zsenijüknek sajátítják ki, s megfeledkeznek a közösség áldozatos munkájáról. Főleg ők azok, akik lebecsülik az ideológiai munka fontosságát. Úgy vélik: saját bölcsességük lényegesen többet nyom a latba, szerintük mit sem ér az ideológia. Valóban szükség van a vezetők bölcsességére, azonban ez a „bölcsesség" a marxista ideológia híján primitív, vérszegény okoskodás csupán.

A szegedi járásban a feketeföldi és homoki talajok differenciálják a tsz-eket. Vannak azonban más differenciáló tényezők is. Ilyen a vegyes művelésű tsz-ek létezése és a termelőszövetkezeti csoportok. Ezekkel számolnunk kellett, számolnunk kell a jövőben is, ideológiai munkánk nem kerülheti meg a tényeket. E differenciáltság kapcsán egész sor ellentmondás keletkezett, melyek nap mint nap új politikai problémát okoznak, s megoldásuk nagy körültekintést, időt kíván. Taggyűléseink e sajátos helyzet alapján helyesen tárgyalták a meglevő ellentmondások megoldásának lehetőségeit. A háromféle szövetkezeti forma igen sok nehézséget jelent a gazdálkodásban. Az ellentmondások feloldása mindhárom típusnál egyaránt csak a közös alapok fejlesztése, a beruházások növelése révén lehetséges. S ehhez még több esztendőre van szükség. Egy másik nagyobb jelentőségű ellentmondás a vegyes tszeken belül található. Ez pedig a szőlővel és gyümölcsössel rendelkező tsz-tagok és a szőlővel, gyümölcsössel nem rendelkezők közötti különbségből adódik. A megoldás útja: növelni kell a tsz-ekben a volt agrárproletárok, szegényparasztok közösből származó jövedelmét, másrészt a szőlős- és gyümölcsösgazdáktól alapszabály szerint kell megkövetelni a jövedelmek megállapított százalékának a közös alapokba való befizetését. A végleges megoldás útja — addig még esztendők múlnak el —, hogy a ma még egyéni kezelésben levő szőlők és gyümölcsösök is a közösbe kerüljenek.

A tsz-csoportokban viszont az ellentmondás abban van, hogy az egyéni érdekek a közös érdek rovására érvényesülnek. A csoportokat is szocialista szektornak tekintjük, annak legalacsonyabb formája. A fejlődés felé vezető út itt is a közös tevékenység növelése, a fel nem osztható alapok gyarapítása, beruházások, telepítések, építkezések stb. révén.

Némely elvtársak — látván néhány tszcsoporttag személyes boldogulását — olyan következtetésekre jutottak: a csoportok csak egyesek gazdagodását segítik elő, ezért meg kell őket szüntetni, mezőgazdasági termelőszövetkezetekké kell átszervezni. Ez korántsem ilyen egyszerű dolog. A pártbizottság és a pártszervezetek által folytatott ideológiai nevelő munka révén kell ennek feltételét megteremteni. Ideológiai munkánk irányuljon hát a bonyolult gazdasági problémák megoldására. Eddig is ez történt, de a jövőben még nagyobb céltudatossággal kell a gazdasági munkát, az ideológiai ismereteket gyarapító tevékenységünkkel összekapcsolni. Az ideológiai munkát a pártmunka fő kérdéseként kell kezelnünk! Csak így oldhatjuk fel gazdaságainkban a ma még létező és ható ellentmondásokat.

Az irányelvek hasznosítása igényesebb munkát követel a pártbizottságtól, az alapszervezetektől és az egyes kommunistáktól is. A mostani taggyűléseken 2 ezer kommunista és mintegy 300 párton kívüli dolgozó vett részt. Örvendetes, hogy ezek az elvtársak egyetértésüket fejezték ki az ideológiai irányelvekkel. A felszólalások tanúsították: pártunk ideológiai irányelvei az egész párttagság véleményével találkozott. A taggyűlések a jövőt illetően olyan következtetéseket vontak le, hogy növelni kell az egész párttagság marxista műveltségét, politikai éleslátását. A községek kommunistái igénylik a rendszeresebb elméleti, ideológiai vitákat, a vitás kérdések gyors tisztázását.

A taggyűléseken lezajlott viták arra ösztönözték a pártszervezeteket, hogy az irányelvek segítségével erősítsék a politikai tömegmunkát. Elégtelen az a gyakorlat, ami eddig volt a járásban, hogy a pártnapokat községi szinten szervezték, s ezeken a pártnapokon nem volt kellő alkalom arra, hogy szót értsünk a vitás kérdésekben, s pártszervezeteink elmélyítsék kapcsolataikat a párton kívüli tömegekkel. Ezeknek a tömegeknek nagy része a tanyákon él, de az átszervezéskor a gazdák a szövetkezetbe tömörültek, bizalmat szavaztak a kommunistáknak. Ugyanakkor várakozással élnek a párt iránt, s ezt az igényüket ki kell elégítenünk. Negyven termelőszövetkezetben a pártonkívüliek is egyetértésüket adták a párttitkárok függetlenítéséhez. Ez a bizalom kötelez bennünket arra, hogy a tszekben is rendszeresen tartsunk politikai tájékoztatókat, pártnapokat. Pártbizottságunk számba veszi azokat a pártnapi előadókat is, akik a községekben vannak, gondoskodunk foglalkoztatottságukról, s rendszeres, gyors tájékoztatásukról. Nem igaz az — amit eddig véltek sokan —, hogy csak a járástól kiküldött előadók alkalmasak színvonalas pártnapok tartására.

Hasznosítani akarjuk azokat a javaslatokat is, hogy a községekben évente ismétlődő búcsúkat számunkra kedvezően befolyásoljuk. E téren eddig a spontaneitás uralkodott. Nem gondoltunk arra, hogy a falusi emberek szívesen vennék, ha ilyen alkalmakkor művészi értékű műsorokkal szórakoztatnánk őket.

Az irányelvek hasznosítását a kommunisták megkezdték. Decemberben a szocialista hazafiasság ügye kerül a taggyűlés napirendjére. Megbeszélik a nacionalizmus és a vallásos világnézet elleni harc lényeges kérdéseit is. Készülnek erre a pártszervezetek, céljuk, hogy elmélyült elemzés után helyesen határozzák meg a napirendből következő feladataikat. A politikai munka kínálkozó, nagy lehetőségeit maximálisan ki kell használnunk. A kommunisták kötelessége, hogy a marxista ideológiát megismertessék a dolgozó tömegekkel, s jól használják ezt az éles fegyvert a szocializmus ügyéért folyó harcban.

CSÁPENSZKI ISTVÁN,
a szegedi járási pártbizottság titkára.

Bővül a szövetkezetek jogköre

Fontos határozatokat hozott az OFT

Pénteken, a SZÖVOSZ székház nagytermében összeült az Országos Földművesszövetkezeti Tanács, hogy megvitassa a szövetkezeti demokrácia további erősítésével kapcsolatos tennivalókat. Részt vett az ülésen Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, a Központi Bizottság titkára is.

A szövetkezetekkel és a szövetkezeti vállalatokkal szember támasztott alapvető követelmény az — hangoztatta Bartolák Mihály, a SZÖVOSZ elnökhelyettese, hogy önmagukat eltartsák, bevételeikből fedezzék a szükséges ráfordításokat, sőt ezen túlmenően biztosítsák a bővített újratermelés anyagi feltételeit is, azaz nyereségesek legyenek és ezáltal a fejlesztés anyagi forrásait saját munkájukkal hozzák létre. E magasabb követelmény megvalósításához a földművesszövetkezetek és a szövetkezeti vállalatok megkapják a megfelelő jogkört.

A földművesszövetkezetek egyik főtevékenysége a falvak iparcikkellátása. E téren az áruforgalom bonyolítását kell elsősorban is önállóbbá tenni. Lehetőséget kell adni arra, hogy bizonyos központi elosztást igénylő hiánycikkek kivételével, szabad kezet kapjanak mind az áru beszerzésére, mind pedig az értékesítésre. Minden központi beavatkozás nélkül maguk választhassák meg az árubeszerzés helyét, maguk választhassák meg, melyik szállítótól kívánják az árut beszerezni, sőt egyszerre akár több szállítóval is kapcsolatban állhassanak. Az árualapok biztosítása és a helyi viszonyokhoz való fokozott alkalmazkodás érdekében jogot kapnak a szövetkezetek arra, hogy közvetlenebb kapcsolatot tartsanak fenn a helyi iparral, a szövetkezeti iparral, s a helyi mezőgazdasági szervekkel, s megrendeléseikkel arra ösztönözzék őket, hogy termelésük az eddiginél jobban alkalmazkodjék a speciális helyi kereslethez. Fokozatosan bővül a szövetkezetek jogköre a beruházások vonatkozásában is. Fontos, hogy a földművesszövetkezetek maguk építsék ki a kapcsolatot azokkal a helyi jellegű termelő szervekkel — termelőszövetkezetekkel, helyiipari vállalatokkal, kisipari termelőszövetkezetekkel —, amelyek a kisebb beruházások kivitelezését el tudják végezni.

A nagyobb önállóság, a nagyobb felelősség politikailag és szakmailag egyaránt jól felkészült embereket kíván meg a különböző posztokon — mondotta Bartolák Mihály.

Az Országos Földművesszövetkezeti Tanács a vitaindító előadásban elhangzott javaslatokat elfogadta. (MTI)